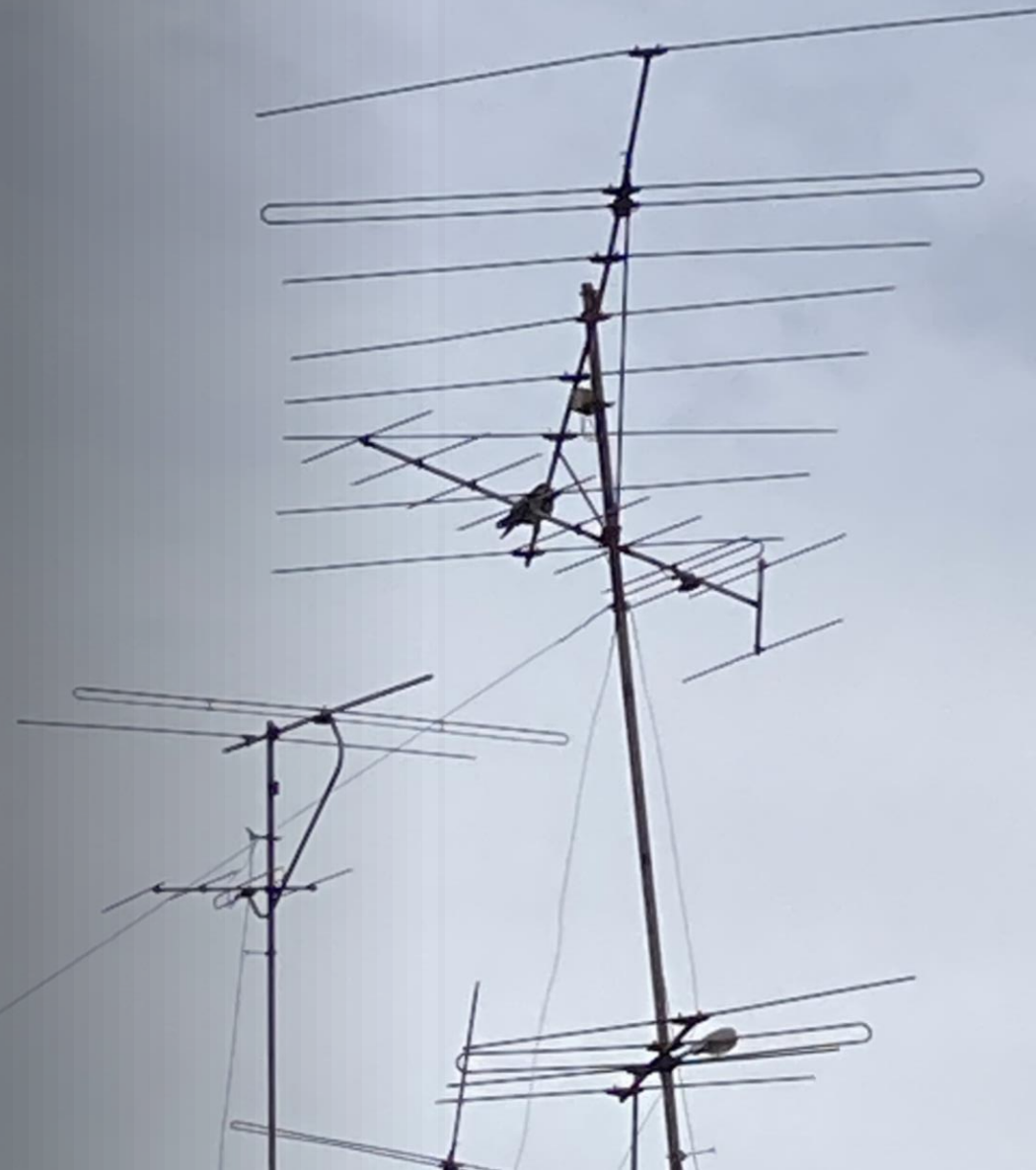

Lyhyt TV/FMDX- historia

Jukka Kotovirta (JTK)

SDXL Kesäkokous 6.8.2023

TVDX

-SEK-

Nyt kannattaa hankkia televisio**Valitkaa****ASAVISIO****Siinä on enemmän
tekniikkaa
pienemmässä koossa****Miksi Teidän kannattaa valita
ASAVISIO?**Asavisio on tehty juuri Suomen
vartenAsavisio on rakennettu jo alun-
perin meidän olosuhteitamme var-
ten. Tämä sisältää Teidät monilta
hankalilta lisätoimenpiteiltä, joita
vieraisiin oloihin tarkoitettut vas-
taanottimet aiheuttavat.Asutteko Te tällä alueella. Siinä
tapauksessa olette Suomen Tele-
vision Helsingin aseman ulottu-
villa. Saadaksenne lähetykset nä-
kyviinne Te tarvitsette Asavision.Asavisiossa ei ole "lumi-
pyryä"Saksalaisessa ammattikirjal-
lisuudessa "ihmeputkeksi"
ristitty kultabilaputki PCC 88
vaikuttaa huomattavasti vas-
taanottimen herkkyyteen ja
sen johdosta vähentää rat-
kaisevasti "lumipyryn" häi-
ritsevää vaikutusta.Asavision laatikon syvyys
on vain 38 cmTämän tekee mahdolliseksi
uusi, lyhyt laajakulmainen
90° kuvaputki, jonka kuva-
pinta tästä huolimatta on
normaali 43 cm.Avatkaa Asavisio päivän-
valossaKuvaputken eteen sijoitettu
kontrastisuodatin tekee kuvan
selväksi jopa päivänvalossa-
kin. Ajatellaan, mikä merki-
tystä on, jos...
sa illat suuren osan vuotta
ovat valoisia.Asavisiossa on oma kanava
Tallinnan ohjelmalleKoska Asavisio on rakennet-
tu juuri meidän oloihimme
sopivaksi, siihen on varattu
Tallinnan ohjelmalle oma
kanavansa. Kaukoasemia var-
ten on omat kanavansa 2, 3
ja 4.Teidän tarvitsee säätää vain
kerran...Asavision kuva pysyy sel-
vänä ja molitteettomana, kun-
han kerran olette sen huo-
lellisesti viritännyt. Tämän
tekee mahdolliseksi mm.

ASA RADIO OY, TURKU

Asavisio 193/43 P

1959

Osmo A. Wiion
TVDX-palsta

- Tekniikan Maailma
- MitäMissäMilloin

Meillä aika
laimeaa...

Hannu von Hertzen, no35 DXKS

Jyrki K. Talvitie, no2 DXKS

Meidän kohdallamme alkoi TV-DX-kausi 29. 5 iltapäivällä klo 15 aikaan Suomen aikaa. Tämä oli ensimmäinen kerta monen viikon turhan yrittämisen jälkeen, ennenkuin meillä tärpäsi. Jo aamulla huomasimme, että keli on aivan erinomainen, sillä Tallinna näkyi kolmella eri kanavalla, samoin Yleistelevisio kolmella sekä vielä TES TV kahdella eri kanavalla. Eryteisesti kanavalla 2 tuntui Tallinnan alla olevan liikettä, mutta vielä aamulla olivat yrityksemme turhia.

Hiukan ennen klo 15 avasimme televisiomme ja heti välittömästi kuvan kirkastuttua näkyi kakkoskanavalla RAI:n tuttu testikuva. Ääntäkin kuului aluksi hyvin heikoksi ja päättelimme sen olevan jonkinlaista viritysmusiikkia. Koetin saada ääntä selvemmäksi hienosäädöllä ja yhtäkkiä alkoikin ääntä tulla aivan puhtaasti QSA 5 QRK 5. Mutta hienosäädöllä muuttui myös kuva kuvaruudussa. Aluksi saimme joitakin epäselviä viivoja, jotka kuitenkin selvenivät hiukan myöhemmin. Testikuvassa ei ollut aseman nimeä, sensijaan siinä oli lähetyspaikka. Tulkitsimme nimen aivan oikein: G r ü n t e n. Nopeasti vain WRH esiin ja niin identifioimme sen Bayerischer Rf:ksi. Ja aivan oikein, hieman myöhemmin alkoi ohjelma, joka kuitenkin häipyi nopeasti, mutta se oli kuitenkin tapahunt saksankielellä, joten tulkintamme lienee ollut oikea.

Hienosäätöä käännellessämme saimme vuoroin RAI:n, vuoroin BRF:n näkyviin vaikka kumpaakin kuvaa vaivasi ajoittainen QSB. RAI:lla oli tällöin ohjelmassa jonkinlainen kasviopillinen luento, jonka kuluessa väläyteltiin erilaisia kasveja ja taulukoita. Sitten seurasimme vuoronperään RAI:ta sekä BRF:ää, joka kuitenkin vähitellen häipyi. Noin puoli neljän aikaan alkoi tulla länsimaisia iskelmiä sekä jazzia, mutta toistaiseksi kuvaruudussa ei näkynyt muuta kuin RAI:n testikuva. Mutta ei kestänyt kauaa ennenkuin kuva selveni. BRF:n paikalla oli nyt uusi, aivan pelikorttia muistuttava testikuva, jossa oli aseman nimi, mutta joka oli kuitenkin vielä liian epäselvä luettavaksi. Kuitenkin identifioimme sen Arno Jarlan piirtämän testikuvan sekä oman sisälukutaitomme avulla Magyar Televizioksi. Viritysmusiikkia, joka kuului myös puhtaasti, kesti ainakin 4 saakka, jolloin olimme pakotetut lopettamaan.

Laitteista manittakoon, että vastaanottimet olivat Blaupunkt-merkisiä, toinen uusi 21" Sevilla, ja toinen vanhempi 17". Antenni on kummallakin yhteinen n. 20 m. korkealla oleva 3-elementtinen dipoli. Vastaanottopaikka on erittäin edullinen, aivan Kaivopuiston rannassa, joten meri aukeaa suoraan edessä, mikä tietenkin on eduksi.

1969 – livekeleillä kesiksessä

Pekka Naumanen ja Markku Soikkeli seuraavat silmä kovana, mitä tapahtuu television kuvaputkella. Sunnuntaiksi suunniteltua TV-DX-neuvontaa ei tar-

vinnut pitää lainkaan, kun saimme koko sunnuntaipäivän ajan havainto-opetusta Seppo J Pirhosen (kuvassa) asiantuntevalla opastuksella.

1969 – sakuja koko kansalle

Kuluneen kesän aikana on lehdistössä julkaistu lukuisia kaukokatseluun liittyviä kirjoituksia, kiitos harvinaisen mukavien kesäkelien! Juttuja julkaisivat mm. Karjalainen, Helsingin Sanomat, Suomen Sosialidemokraatti, Uusi Suomi ja Katso. Lehdissä vielä pysyäkseeni, kaukokatselijan kannattaa hankkia saksalainen aikakauslehti "Bunte Illustrierte", jossa julkaistaan Länsi-Saksan, Sveitsin ja Itävallan tv-asemien ohjelmat. Niistä on suurta hyötyä nähtäessä jokin saksankielinen (unid) tv-lähetys.

studiotechnik fernsehen

BERLIN 54 20 61

HALTUNG

BERLIN - ADLERSHOF

BLUDOWER CHAUSSÉE 116

BRUN, DEN 7.11.1969

1969

TV-LOKI

Elokuu

ch2	date	GMT
Sveitsi: Swiss PTT	6 18 EMK MS PT LJ	0820,1100,2200
Itävalta: ÖRF	4 6 18 31 LJ MS PT HV VMK	0800-1100
L-Saksa: BRF	4 6 11 12 18 HV LJ PT EMK	1000,1730
L-Saksa: NDR	10 11 23 HIH RN SJP	0845,1730-1850
L-Saksa: SRF	4 6 EMK HV MS PT VMK	0745-1100
Belgia: RTB	10 EMK HIH	0810-0840
Norja: NRK	6 9 11 LJ HV MS JKT VMK	0840-1550
Ruotsi: STV	4 6 11 12 16 HV MS PT	0830-1100
Tsekkosl: CTV	4 6 11 12 EMK HV PT MS RHä	0830,1000
Romania: TVR	7 HV	0825-
Unkari: MTV	11 12 RHä RK	1000-1050
Neuvostoliitto: Tallinna	4 5 6 7 11 HV SK PT	0700
Neuvostoliitto: Leningrad	11 MS	0850

ch3	date	GMT
Sveitsi: Swiss PTT	5 6 9 13 EMK HV	0830,1000
L-Saksa: BRF	10 11 31 EMK HV LJ	0900
I-Saksa: DFF	11 EMK	0845
Belgia: RTB	6 LJ	1100
Norja: NRK	11 MS	1100
Ruotsi: STV	11 EMK HV MS	0840-1100
Tanska: DTV	11 EMK HV	1000
Iso-Britannia: BBC	9 16 MS EMK	0920,1210
Tšekkoslovakia: CTV	6 12 EMK HV MS	0845-1045
Puola: PT	6 12 HV	0825
Neuvostoliitto: Tallinna	7 8 MS VMK	0800

ch4		
L-Saksa: BRF	6 11 12 HV VMK	0900,1700
I-Saksa: DFF	11 EMK	0850
L-Saksa: SWF	6 8 11 EMK HV	1000-1100
Hollanti: NTS	16/7 SJP	1315-
Tanska: DTV	11 HV	1010-
Neuvostoliitto: Tallinna	11 EMK	0800-

AVUSTAJAT:

EMK Eero Kauranen, Oulu Telefunken FE344ST + 2 horis. taiteodipolia + 1 vertik. taiteodipoli
HIH Hannu Hänninen, Siilinjärvi Helkama + lapamatodipoli chE2:lle
HV Hannu Väisänen, Joensuu
JKT Jyrki Talvitie, Helsinki Central + 60 m L
LJ Leo Järventaus, Lieta as.
MS Markku Soikkeli, Orimattila Loewe Opta + lapamatodipoli 50 MHz:lle
PT Pekka Taskinen, Hämeenlinna
RHä Reijo Härkönen, Valtimo
RK Raimo Kaksonen, Tervajoki
RN Rolf Nordman, Petolahti
SJP Seppo Pirhonen, Lahti 1 & 4-elementtiset ant.
SK Sinikka Koskensalo, Ikaalinen
VMK Veli-Matti Kuparinen, Hämevaara Luxor Exposé + lapamatodipoli chE2:lle

Syyskuun aikana on varmaan vielä ollut jonkinlaisia tv-kelejä, joten vihjaukset ovat tervetulleita. Olisi mukava tietää enemmän eräiden vihjaajien laitteista, etenkin antennista, joilla on hyvin ratkaiseva merkitys vastaanottopuolella.

VMK

1969

NAISTEN NURKKA

TeeVee-äksäillen

Niin, on sitä tullut yritetyksi TV-äksäilyä "DX-Kuuntelijassa" olleen tulisieluisen artikkelin innoittamina:

Täydellisessä kaukokatselun hurmoksessa komin viisikymmentä prosenttia perheemme kaksipäisestä lapsilaumasta valmistamaan antennia. Hänen pitäisi 1/3-tekniikkona ja ainakin kolme kertaa opiston pääsykokeissa reputaneena osata suunnittelu- ja lujuuslaskenta. Ankaran aivotyön tuloksena syntyikin (ihme kyllä) viime syksynä metsänhakkuulta varaamastani pitkästä latvasta, jota aion käyttää radioantennin tekeen (ja aion vieläkin), ja vanhasta TV-kekosen antennista pirtin nurkalle härveli, jota pikkulapset pelkäsivät ja mummut siunailivat, ja josta minä esitin hiljaisen, mutta sitäkin hartaamman rukouksen: oispas tyyni nyt eikä tuulis nyt, ainakaan niin paljon, että tuo härveli kaatus.

Sitten lähetin veljeni hakemaan filmiä ja pengoin esiin romujen seasta meidän kakkoskameramme. Minua näet kiellettiin koskemasta siihen parempaan. Niinpä aloin kököttää kamera kaulassa töllöttimen edessä nappuloita väänellen. Se toinen viisikymmentä prosenttia väänтели härvelin kiljuen välillä: "Onko hyvä nyt, vieläkö veivataan? Apua, tämä kaatuu, ei ei kaadukkaan." Ihme ja kumma, valtavan kohi-

nan seasta kuului selvää puhetta, saksaa, italiaa ja välillä sekaan jotain venäjän murteitakin. Lumipyryn seasta vilahteli jos jonkinmoista testikuvaa ja uutistenlukijoita, jalkapallo-otteluita ja kuorolaulua. Minä räpsin kuvia ja yritin tehdä raporttia. Kaikki sujui hienosti, aluksi. Oli jo jonkin verran raporttia valmiina, vain eräs mitätön seikka oli selvittämättä: mikä tai mitkä asemat lumipyryn seasta vilahtelivat!

Isä tuli kotiin. Ilmeisesti televisio on suomalaiselle edelleenkin yhtä pyhä kapine kuin Liiton Arkki muinaisille juutalaisille: siihen EI saa koskea. "Vietävän kakarat, rikotte pian kalliin koneen. Mitä te tuommoista lumipyryä vahtaatte? Ykköskanavaltahan näkyy paljon paremmin." Minä yritin sopottaa, että tämä on nyt sitä TV-äksäilyä ja tässä tehdään raporttia, jotta saataisiin QSL:iä, eikä TeeVee tässä kärsi kuulemma ollenkaan. Kotikon-servatiivi rauhoittui, meni syömään ja torkuille.

Tasan kello 19.00 äksäily oli ende, fine, slut, the end, sillä repovisio (mokokakin) esitti Virginialaisen vai oliko se nyt Kiviset ja Soraset, ja kulttuurishan keskipolvi innokkaasti seuraa. Siihen päättyi sen kertainen yritykseni. Itse asiassa kuultuna Sinikka

Nimen taakse kätkeytyy Sinikka Koskensalo Ikaalisista. Kirjoittakaapa te muutkin tytöt omista kokemuksistanne tms. palstan toimittajalle, Pirkko Höglundille, osoitteella: Hallituskatu 18 A 4, Tampere 3.

toimitus

1972 – arabien ensituleminen

TV-LOKI

Toimittajan jouduttua yllättäen pitkälle virkamatkalle ei TV-vihjeitä saatu julkaistuksi tässä numerossa. Todettakoon tässä yhteydessä kuitenkin, että heinäkuun 4. päivä näkivät Antti Seppälä, Seppo J. Pihonen ja Veli-Matti Kuparinen toisistaan tietämättä Jordanian Television kanavalla E3 klo 1530–1720 GMT. Kaukokatsoijat näkivät sekä testikuvalähetyksen että ohjelmaa yli tunnin ajan. Valokuvia otettiin tästä lähetyksestä kymmenittäin! Merkille pantavaa on, että samana päivänä näkyi Jordanian lisäksi ainoastaan neuvostoliittolaisia TV-asemia!

Toimitus

Pekka Parkkali (PJP) mielipuhassaan. Grunten näkyy juuri loistavasti. Kuva keväältä -78.

1979 Pilkkumaksimi

A2 7.11 i 1245-
UNID amerikkalainen, 525 juovaa, 60 Hz. PP
sai kuvan tahdistumaan korjailemalla pystypoikk
keussäädintä, Lähetys oli pelkkää ohjelmaa ja
1341 oli ollut jotain tekstejä joista TTR sai
otettua kuvia. Haamujen määrä oli ollut vähäi-
sempi kuin etelästä tai idästä tulevilla F2-
signaaleilla.

7.11 1245-

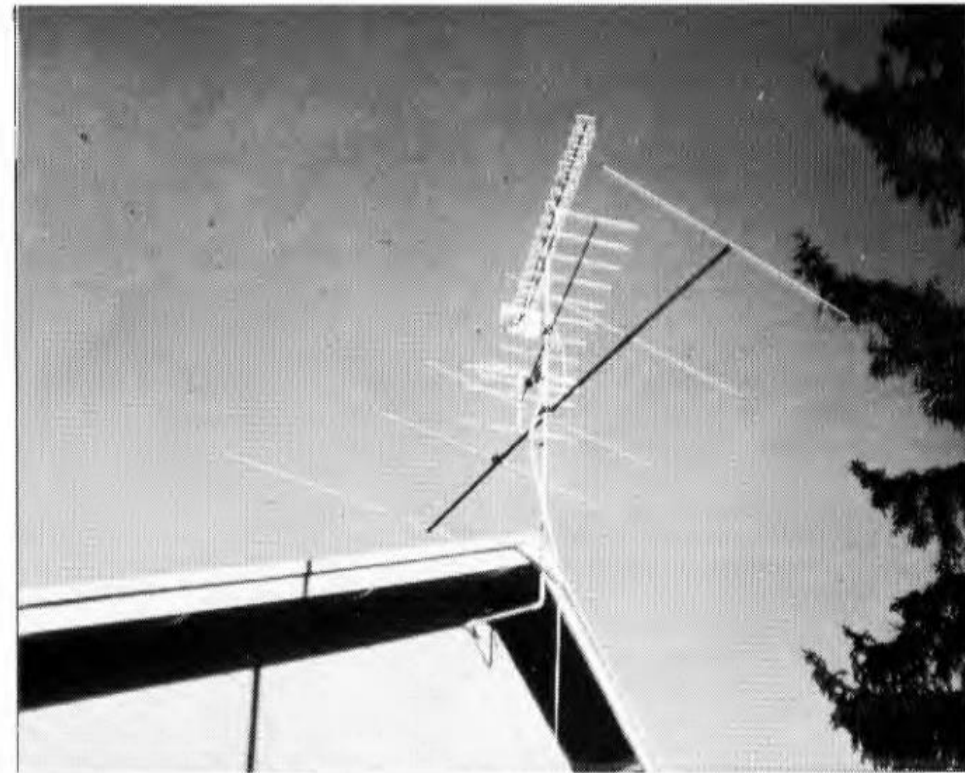
i 1245-

1980-luvun alussa paljon lisää katselijoita

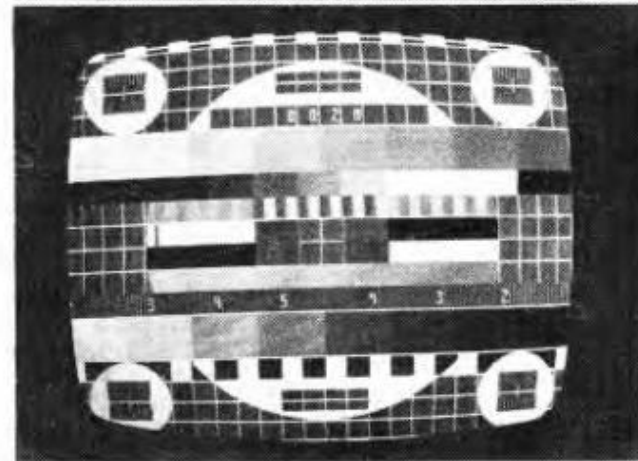
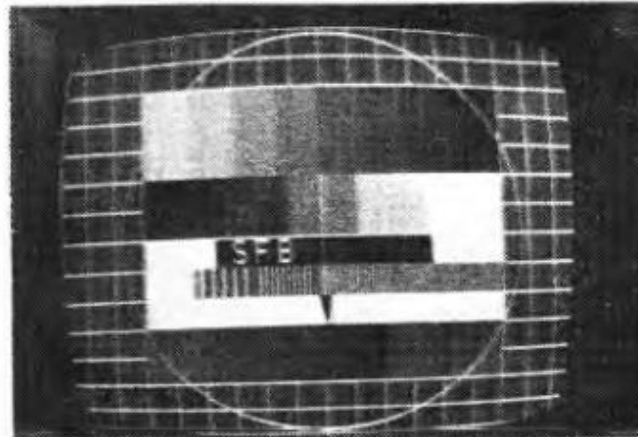
- JIS & TIL kesisesitelmät
- Kvadiantennit (IM)
- Kaistankavennus (modulit tai D100-konvertteri)

Petri Pöppönen

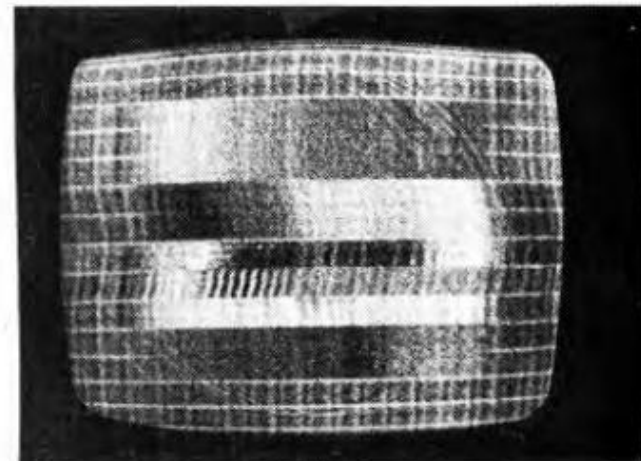
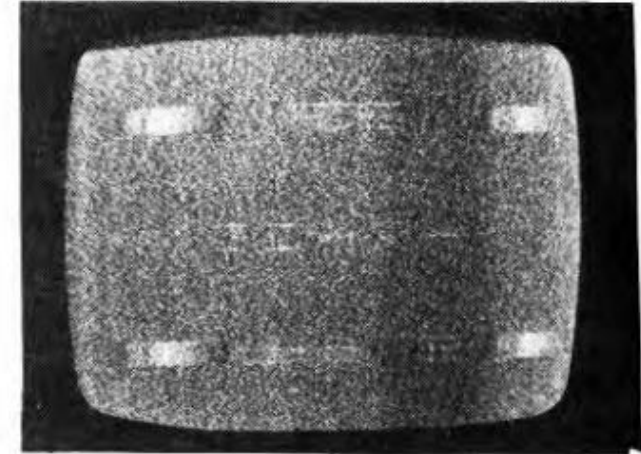
PP:n antennilaitteisto.

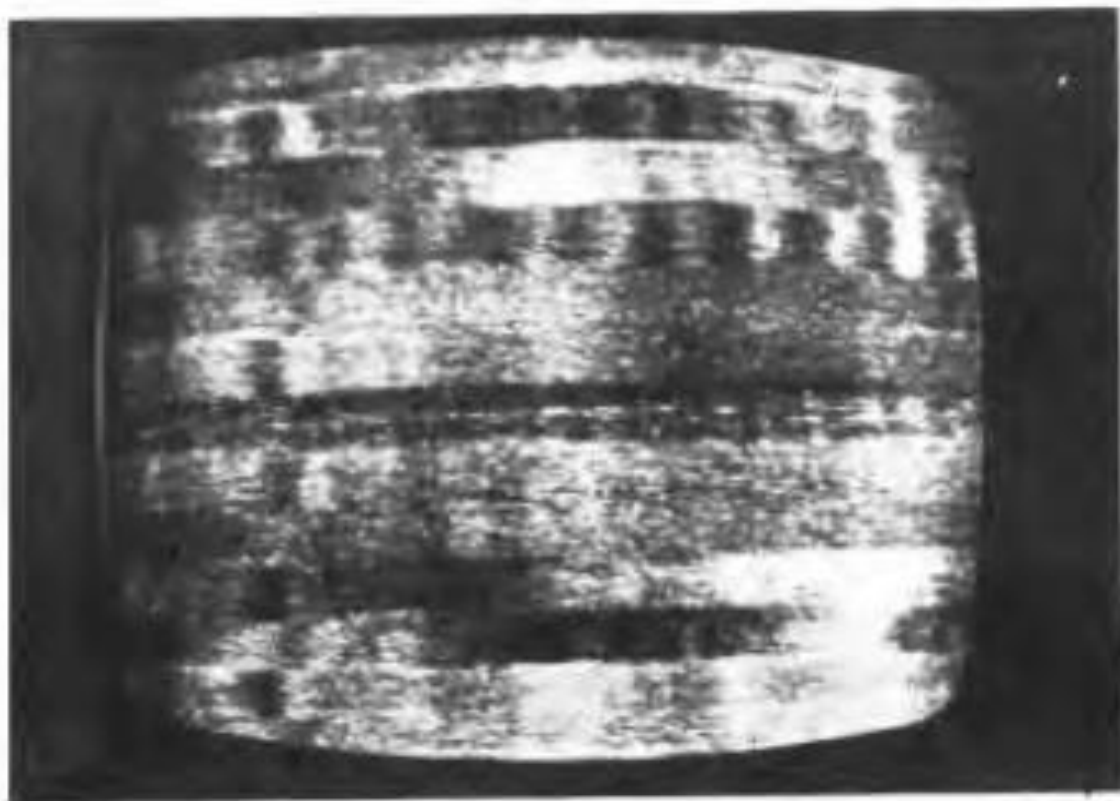
Espoon (L2 ja L3) katselimesten tarkoitettu.

Seppo Simola

Petri Pöppösen nappaamia valokuvia talven TV-keleiltä. Vasemmalla (ylhäältä alas) helmi-kuun tropokeleiltä "Senderschluss" NDR III Hamburg E40 21.2 2254 GMT; Sender Freies Berlin E39 22.2 1305 GMT; "numero tk" 0028 Leningrad R8 23.2 0457 GMT. Alhaalla RTVE Kanarian Saarilta E3 15.12.79 1025 GMT (ylempi) ja RTP I Portugalista E2 17.12.79 1336 GMT F2-keleiltä.

1982 – syvää etelää (TEP-keelit)

ZBC Gwelo Zimbabvesta näkyi suomalaisessa kuvaruudussa F2/TE/Es-keleillä 5.4.82 1247- GMT kanavalla E2. Kuva: Petri Pöppönen.

1984 – UHF-tropot

E51 Kaikkien saksalaisten lopetettua näkyi tässä tasaisen heikosti PM5544, jonka SJP oletti olevan DR Vendsyssel. Varmuuden vuoksi Seppo otti kuitenkin valokuvan pitkällä valotusajalla, ja valokuvasta löytyikin yllättäen teksti BFBS/COLOUR. Kyseessä on siis British Forces Broadcasting Service, lähettimen QTH lienee Celle Länsi-Saksassa, ja EBU-listan mukaan tehoa pitäisi löytyä 100 wattia! Tästä lokista löytyy paljon hyviä asemia, mm. kaikki CST:t, mutta tämä BFBS on kyllä varsinainen helmi, kyseessä on ylivoimaisesti kovin troposieppaus Suomen kaukokatselun historiassa. Onnittelut SJP:lle! 11.11 SJP -2330

1985 Orilammen kesiksessä...

Kymmenen maissa kokoontuivat pienryhmät eli workshopit, joita oli tänä vuonna neljä. Eniten väkeä keräsi Timo Leponiemen vetämä VHF-miesten TV- ja FM-workshop. FM-kesä todettiin keskustelussa hyväksi, mm. Färsaaret olivat kuuluneet. VHF-harrastuksen ulkopuolisia lie-nee houkutellut paikalle videoesitys TVDX-aseamista, TVDX sai taatusti lisää harrastajia.

* Jukka Kotovirta (JTK), Esa Nurkka (ENA), Janne Linkola (JNL), Marko Brask (MB) ja Jari Luoma (JTA) katselevat videonauhalla JTK:n sieppaamia iranilaisia. (Kuva: Timo Leponiemi)

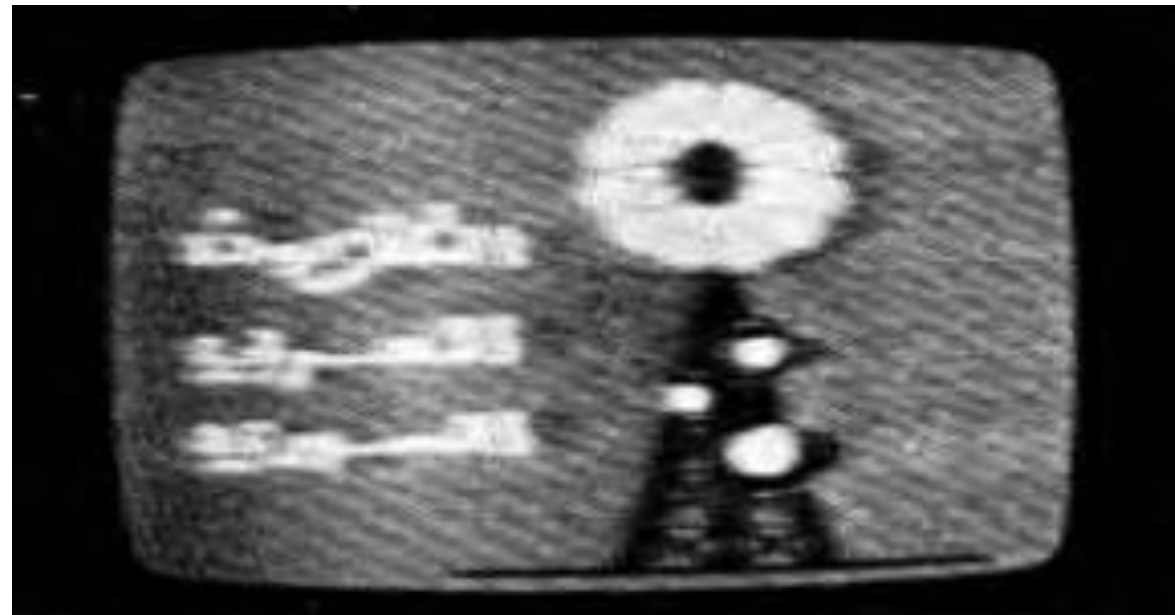

Iran (JTK)

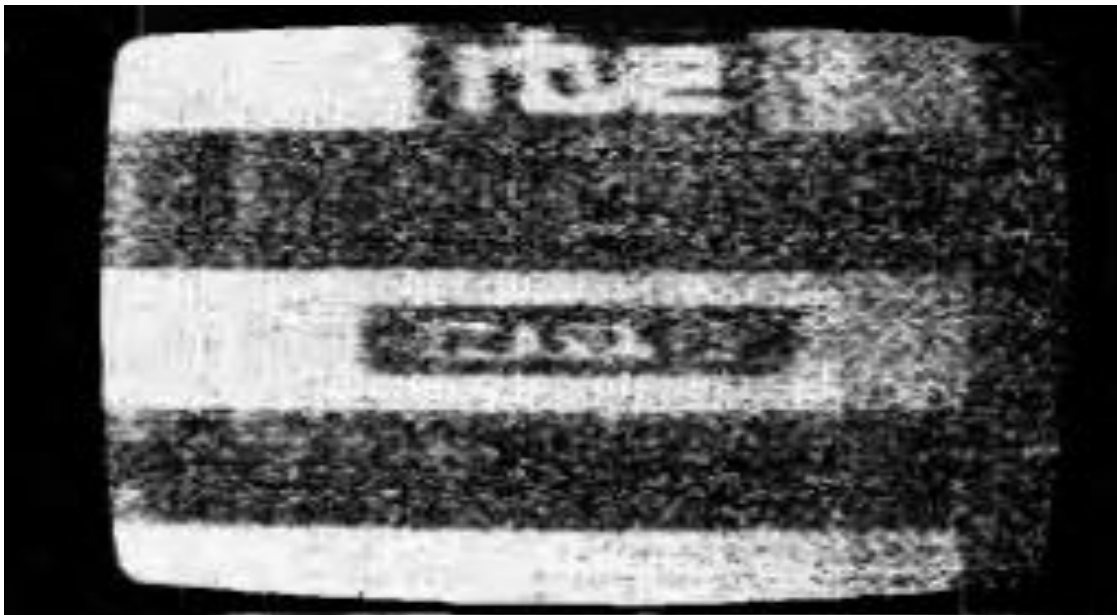
...katseltiin tällaisia

Syyria (MIA)

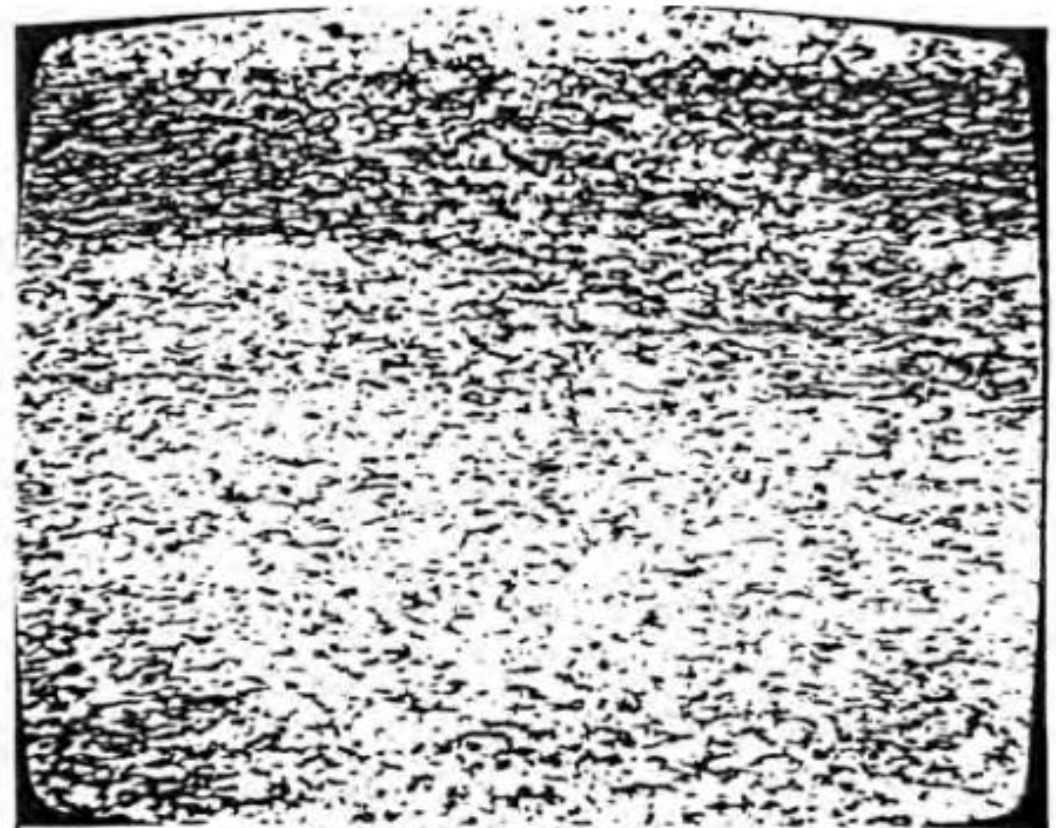
Kanarian saaret (MIA)

1989 – F2-kelit huipentuu

F₂
 A0 0942-1018

UNID-asema idästä (Australiasta) lähes 16000 km:n päästä esitti heikosti näkynyttä planssia, jonka yläosassa oli musta suorakaide ja alaosassa valkeaa. 16.12. PSS -JTK yritti mitata kuvaoffsetin, mutta paikallinen espoolainen häiriö-örkki esti mittauksen. Planssin kuva pitäisi olla lähettämässäni tummassa valokopiosivussa.

UNID-asema idästä Australiasta melkein 16000 km:n
 päästä, planssi, 16.12.1989 / 0955 UTC

1989 - UK Tropo

Hereby it is verified that

Mr. Mika Alamäki

has seen a transmission from

Yorkshire Television

on

2nd November 1989 at 22.45 GMT

from the Belmont transmitter on Channel 25

FM - corner

FM - varhaisia merkkipaaluja

1959 R Beograd (SSS)

1964 Kovat tropot (SEH)

1975 RNE (HAT) | BBC R Humberside (KRA)

1977 Ensimmäinen italo, R San Marino (JTK)

1977 OIRT-herääminen (LAL, SEH)

1970/80-luvun vaihde: hei, nämäkin ovat mahdollisia! FRO (STS), POR (MEK – Markku Kirjavainen), ISL (PRI), SUI (ANA)

1970/80-luvun vaihde: taajuuslaskurit ja/tai Grundig Satellit

FM - QSL SS 8/1973 Matti Karinen

Samat alkulässyt kuin TV-palstalla!

1. REIJO SIIVONEN Rauma: ilmoittaa komean listan eurooppalaisia, mm. RIAS, SFB, ORTF, BBC, Deutschlandsender jne. 10+15=25

2. LAURI LEVANTO Raabe: ORTF Lille 98.0 MHz ko Lillestä, YLE Jyväskylä ko asemalta. 4+19=23

3. KARI RÄMÖ Haukivuori: on taas kerännyt koko joukon kotimaisia QSL:iä: 17 YLE-asemaa. Lisäksi Leningardin paikallisradio 86.5 MHz ko ki via Moskova v/s Irene Osipik, engl. osasto). 2+18=20

8. TARMO KONTRO: Haapavesi: ORF Schökl 89.2, JRT Zagreb 92.1 MHz. 2+2=4

13. HANNU VUORIMAA Helsinki: 1+2=3

14. PEKKA TOLVANEN Pieksämäki: 1+1=2

M F O W A I A T

Matti Karinen

1979

PUL keksii privaatin

lui Jugoslaviasta aina Brittein saarille asti. 1. 6. ilmestyivät bandille ne kaivatut italialaiset yksityisasemat. Kutsun muuten niitä tästä lähin nimellä *privaatti* (ei siis piraatti), koska on niin hankala aina kirjoittaa tuo "italialainen yksityinen radioasema" tms. Privaattien läpilyöntiä on voitu tietysti odottaakin, onhan niitä Ruotsissakin kuultu jo ainakin parina viime kesänä, mutta yllätyksenä kelit kuitenkin tulivat.

Siinä sitä istui suu, silmät ja korvat sepposen selällään vääntelemässä viritinnappulaa, kun privaatteja kuului lähes taajuudella kuin taajuudella välillä 100–105 MHz. Kuului discomusaa, rockia, vanhempaa poppia, italialaista iskelmää ja kansanlaulua, poliittisia lauluja ja lähes mitä vain. Puhetta vaan ei juuri ollenkaan. Oli vähän sellainen epätodellinen olo, niin kuin olisi yhtäkkiä siirtynyt Italiaan, FM-kuuntelijan paratiisiin. Niinpä siinä sitten kävi kuten valitettavan usein käy: raporttiakaan ei syntynyt ja yhtään asemaa en edes identifioinut. Hypin vain taajuudelta toiselle etsien sitä parhaiten kuuluvaa asemaa, joka parhaillaan kuuluttaisi tai soittaisi tuttua kappaletta, jotta pääsisi ra-

1981 – DX914 pioneeritöissä

KIMMO VORNANEN, Riihimäki

Valmistautuminen FM-kauteen 1981 alkoi varhain, ainakin allekirjoittaneella. Myös muut riihimäkeläiset valmistautuivat huolella, etenkin TIL, jolle FM-kuuntelu oli täysin uutta ja ihmeellistä. Huhtikuussa valmistui allekirjoittaneelle 3-elementtinen kvadi joka alustavissa kokeiluissa havaittiin loistavaksi. Listoja, luetteloita ja muuta informaatiota hankittiin kovasti, joten enää kaivattiin niitä kevään ensimmäisiä kelejä.

FMBB 1985-1998

FM-TV Busybody

Post Office Box

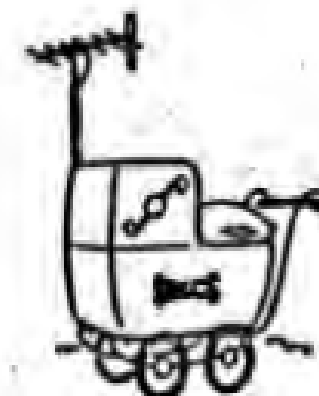
poika -onnittelut koko FMBB-joukolta/TIL

HKU

BBC R Ulster 94.5 nuhruinen monistettu pahvi, jossa ka-taajuus TIL

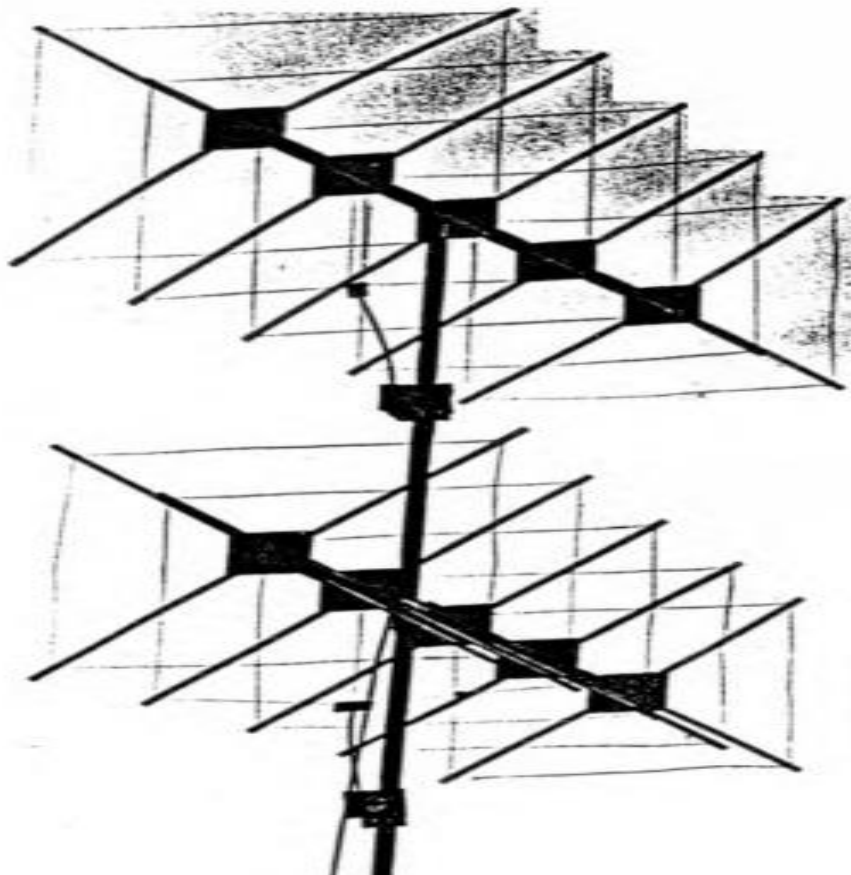
Radio 1, München 89.0 (200 W) ki 2ta rannekello (Radio 1 watch by Brodmann!) -on TIL:n
 eka piste rannekellorankkiin ja eka Suomeen vastannut sakuprivaatti! TIL

ILMOITELKAAPA VASTAUKSENNE POST OFFICE BOXIIN !

1985 – kvadrit vaihtuu jageihin, paikallisradiot

TIL:n antennina on 90 MHz (kuvassa ylempi) ja 100 MHz kvadrit. Vahvistimena on Laatuantennin 35 dB -vahvistin ja virransyöttö siihen tapahtuu 24 V verk-
kolaitteella. Ennen vastaanottimen sisäänmenoa on 4 taajuuden FM-aaltoloukku, jolla saa vaimennettua mm. YLE Tammelan taajuuksia. Myös jakorasia (vaimennus 3.5 dB) löytyy.
Kuvassa 100 MHz kvadi on vielä kytkettynä Jostykitin 18 dB vahvistimeen, mutta tällä hetkellä molemmat kvadrit on kytketty suoraan 35 dB vahvistimeen. Jostykitin vahvistin on myöhemmin tarkoitus on TV-käyttöön. (Kuva: TIL)

Olisi hyvä
jos meilläkin
olisi paikallis-
radio

69 % maamme 15 vuotta täyttäneistä suomenkielisistä asukkaista katsoo, että paikallisradion toiminta olisi hyödyllistä.
(Suomen Gallup Oy: Kunnallinen palvelutasotutkimus, väliraportti 1984. Tilaaaja: Paikallislehtien Liitto)

1986 – kaikkien aikojen aurorakeli

1511- 100.7 aivan UNID parin hitin ajan, ilmeisesti kaukaa? TIL
 1519- 103.5 UNID hollanninkielinen hittejä, TIL elätteli toiveita ensin
 AFRS Oslost, mutta kieli sokeerasi toiveet pois. Kuului yöllä
 tuntikaupalla. TIL JTK MB
 2020- 103.0 BFBS Bielefeld/Germany jaksoi lähes 6 tuntia! Ohjelmana mm.
 BBC:n legendaarinen John Peel Show. TIL tyytyi luulemaan tätä
 SR:ksi ja meni nukkumaan kelit, joiden aikana A-indeksi nousi
 lähes uskomattomaan 298:aan!! Korkein arvo kvmmeneen vuoteen! JTK MR
 2030- DR 3 89.7/90.0. PRI -PSO:lla 7 tanskalaista.
 2209- 89.3 BBC purisi luettavasti, kuului 20 minuuttia myöhemmin aurora-
 Es:llä tai ehkäpä FAI:lla! JTK
 2230- ARD yöohjelmaa 87.6/88.0/88.8/89.5/89.6/89.85/90.7/91.9/92.1/93.2/
 93.8/94.0/98.2/98.8/99.7/100.4. JTK MB -PSO:lla 19 ARD/saku-asemaa.
 DDR yöproggista 88.45/89.2/90.5/91.4/91.7/92.8/95.95/97.15/98.5/99.1.
 -PSO:lla 23 DDR:n asemaa! JTK MB
 UNID sakupx 95.3/97.7. Ei kumpikaan edellisistä. JTK
 UNID sakupx 98.0/100.4/102.7, eri kuin kaikki edelliset! JTK
 2315a 103.8 UNID ehti puhua muutaman sanan tanskaa, ennenkuin aloitti
 musiikin. MB ei halua arvalla, että asema voi olla R Viborg! MB
 2350- BBC 2 88.5/88.7/89.3/89.9/90.1. PSO
 2350- BBC Berlin 90.2. PSO
 9.2. 0000 87.9 AFN Berlin local px. PSO
 0045 93.0 BFBS. PSO
 -0000- 102.3 UNID ranskaa! Todennäköisesti 150 kilowattinen TDF FI Lille.
 Eipä liene ranskiksia ennen auroralla kuulunutkaan! JTK MB
 -0047- 100.5 Kaksi asemaa, toinen puhui hollantia/flaamia ja toinen soitti
 Al Stewardia. JTK
 103.65 UNID piraatti soitti reipasta saksalaista marssi- ja ryyppy-
 musiikkia nonstoppina. Kippistä! JTK MB
 -0100-0110 102.7 UNID britti antoi puh.no:n 02743921 (ilmeisesti pelkkänä
 vitsinä) ja soitti Frank Sinatraa. JTK MB
 -0047- 102.1 UFO englanninenglantia, ei BFBS ja brittejäkään ei tässä
 pitäisi olla. JTK
 Muita UNIDEja taajuuksilla 100.1, 104.2, 104.8. MB

European FM Handbook 1987-2002

TIL, Michel Ravigneux, Stig Hartvik Nielsen... myöhemmin etenkin BKL

The Man

PAIKALLISRADIOVAIKUTTAJIA 1980- JA 1990- LUVUILTA: TIMO LEPONIEMI

Radio Pikku-Päkä joka sittemmin muutti nimensä Radio Päkäksi ja Voima-Asemaksi toimi kymmenen vuoden ajan Hyvinkäällä ja Riihimäellä. Eräs asemalla pitkään vaikuttanut toimittaja/ juontaja oli Timo Leponiemi joka toimi sitä ennen Etelän äänessä Keravalla ja lisäksi hänen ääntään on kuultu myös Radio Lännentien taajuuksilla Länsi-Uudellamaalla. Päkässä Leponiemi toimitti myös uutislähetyksiä normaalien ajankohtaismakasiiniohjelmien lisäksi. Hän on jo paikallisradioaikoinaan toimittanut vuosittaista Suomen radiot - kirjasta jossa kävi läpi laajasti maamme paikallisradioiden toimintaa, niiden keskeiset tiedot sisällyttäen. Nykyäänkin Leponiemi toimii radiossa YLE:n Hämeenlinnan toimituksessa työskennellen.

ELOKUVAKATSAUS

JAMES BONDIN FM-DEBYYTTI

Salainen Agentti 007 alias James Bond on yksi aikamme suurimpia sankareita. Tämän Englannin salaisen palvelun tukipilarin kyvyt ja taidot ovat moninaiset: Hänellä on taito kuljettaa erilaisia moottoriajoneuvoja ja käyttää lähestulkoon kaikenlaisia ja kaikenmallisia tuliaseita. Hän hallitsee seuraelämän etiketit ja osaa täyttää ve-roilmoituksen.

Kukaan ei kuitenkaan ole täydellinen. Uusimmassa elokuvateoksessa "007 vaaran vyöhykkeellä" James Bond yrittää tehdä uuden, huikean aluevaltauksen. Agenttimme ko-keellee FM-kuuntelua, mutta kokeekin siinä häikäisevän uransa ensimmäisen varteenotet-tavan takaiskun.

On kaunis talvipäivä Tšekkoslovakiassa. Tyylikäs urheiluauto hyrrää kohti länttä ja rajajääkärit räpsivät räkäpäitä. James Bond on tyttöystävineen palaamassa kotiin neukkupeditionilta, joka tällä kertaa suuntautui Slovakian pääkaupunkiin Bratisla-vaan. Tunnelma on korkealla ja elämä hymyilee; saatiinhan peditionilla toimitettua useita korkeatasoisia neukkuja graveyardille. 007 viheltelee kepeää viihdesävelmää ja ajatuksensa siirtyvät kotiin Englantiin. Hän muistaa salaisen palvelun päämajan va-paa-ajanvietto-tiloista löytämänsä FM-TV Busybody -lehdet.

Sillä sekunnilla sankarimme saa hepulin. Päämäärätietoosella kädenliikkeellä 007 avaa autoradion. Onko tämä se päivä, jolloin ekat newfoundlandilaiset pa-mahtavat bandille? Koittaako nyt hetki, jolloin 89.4 RFO-Réunion kuuluu? Bond, Ja-mes Bond, skannaa CCIR-bandia kiilto silmässä. Mitään erikoista ei kuitenkaan näytä kuuluvan. Tosin 96.9:ltä tulee jotain möykkää, mutta senkin aseman tyttöystävä idaa tšekkiläiseksi poliisiradioksi, josta ei saa pisteitä. James Bond ruuvaa vielä pari kierrosta, mutta sitten teräksinen ote kirpoaa autoradion soikeaksi puristuneelta asemanvalitsijanupilta ja käsinkosketeltava pettymys laskeutuu urheiluauton ohjaamo-tiloihin. Eipä sittenkään ollut kelejä, eipä onnistunutkaan FM-kuuntelu edes huippu-agentti 007:ltä.

Pitkäjännitteisyys on FM-kuuntelussa kaiken A ja O. Muutaman sekunnin raivokas-kaan skannaus ei vielä paljasta kelejä, vaan FM-bandeja on päivystettävä 24 tuntia vuorokaudessa kuukauden jokaisena päivänä. Vain jatkuva kelien tarkkailu johtaa FM-menestykseen. Ottakoon Salainen Agentti James Bond tästä neuvosta vaarin seuraavan kerran FM-kuunteluun käydessään.

1987 – pediksiä | lähiksiä

JJS på Åland

1992 – ensimmäiset RDSt (JP)

14.5.1992 Thursday

87.50	0859-	I: Italia R., Roma. JP
87.50	0902	I: Base R, Piadena (CR). Näytti vaihtuvaa RDS infoa: "R. BASE", "14 MAG 92" ja "GI 11 08". JP
87.60	0720	BUL: Tent. BuRT. MWE
87.70	1408	: R. Novi Sad. JUS
88.10	1653	YUG: R. Beograd 1 idit kivasti tasalta.(olisikohan tällä jotain yhteistä seuraavan kanssa/toim) MWE
88.10	1700	YUG: R. Televizija Serbia, Radio Beograd kuulutti tämä, joten on näemmä vaihtanut nimeä. JM
88.60	1658	GRC: ERA 1. MHA/T, MWE
88.60	1733-	GRC:tent.ERA 1 nousi kolmasti //88,3 HKU
88.90	0849	I: R. Sound Int. 2, Bari. "R -- SOUND 2". JP
89.00	0725	TUR: TRT 4. MWE
89.60	0853-	I: R. Italia, Milano. RDS "ITALIA". JP
90.10	0834	YUG: R. Beograd phone-iniä. EKL
92.1a	0800-	CRO:Hrvatski R. JP
102.00	1454-	F: Sud R. (65). Samaan aikaan FI (87,9) ja FC (95,7) jotka molemmat 65:sta. Aikamoinen pistekeli, sillä juuri muuta kuulunutkaan pidempään. HKU
103.50	0826	YUG: R. Beograd 202, vahvasti myös 101,8 ja 104,0 EKL

1994 – pediksiä | lähiksiä

JMS'S IDEA
OF SUMMER
"MEETING"
(5TH AUG 94)

RADIO
FÄR 892
VISBYYY...

PHOTOS:
JTK MB
JTK

MB RIGGING IT UP AT JÄHA - ON
VERTICAL POLARISATION

YOUR FM-LOG ED. (JTK) CONCENTRATING
ON STOCKHOLM NEARADICS - ON
HORIZONTAL POLARISATION...

Uusi tuhatluku ja tulokset sen kun paranee

- 2000 Huippukesä. Balkan uuteen uskoon (MWE, JKZ...)
- 2003 Ennätystehtailua: ensin Kanaria (HU), sitten Qatar (VEH) – SE 4699 km
- 2004 Romania tropolla (JTK, MB) – SE 1432 km
- 2009 Vastaanottimien uusi sukupolvi: Sony XDR1-HD
- 2011 SDR:t saapuu FM:lle Perseus etunenässä; koko kuuntelu muuttuu.
- 2013 Intia (Big FM, Gujarati local) – **SE 5370 km** (MSO)
- 2016 Uusia tropomaita **HRV**, AUT, SVN, SVK – **SE 1691 km** (JJJ)
- 2020 G Tropolla (MB et co)
- 2021 Guinea-Bissau (linkkitaajuus 53.0 MHz) – 6497 km (JY)
- 2022 Aina vaan uusia maita: Grönlanti ja Jan Mayen (JMS, VJR); Azorit (JY/OSY)

2009 – Triax FM8 ja jokaisella ihkaomansa 😊

Nykyaikaista kuuntelua (HKU)

IKA, TAK ja 19-elementtinen Körner Virolahdella

Espanja on uusi Italia

Asteikko 1-5; 2003 alkaen kesisäänestys (pl 2020)
 1976-1984 DXK ja JTK "fiiliskerroin"
 1985-2002 FMBB "fiiliskerroin"
 Keskiarvo 2,8 (10 vuotta sitten 2,8)

Kesät 1976-2022

65 vuotta takana ja...

- TVDX on vielä hengissä
 - Suuri kiinnostus lopahti asemien vähyyteen ja analogisen/I-alueen sammuttamiseen
 - Digi-tv ei toimi hyvin interferenssitilanteessa
 - Muutama aktiivinen TV-diksari vielä jatkaa (esim JWE: E2 Afghanistan)
- FMDX voi hyvin
 - SDR tuo yhä uusia ulottuvuuksia siihen mitä ja miten voi kuulla
 - Etäasemat valmiudessa eri puolilla Suomea 24/7
 - Analogisen puolen sammuttaminen viipyy, tuo myös uusia mahdollisuuksia
 - esim Sveitsi 2023-2014, Hollanti 2027-2033
 - DAB-harrastajiakin on, odotamme tuloksia Es-keleiltä

“I Want to Believe” – Fox Mulder

- (1) TIL 20.8.1985 - Islantikeleillä UNID Amerikan rokkia 92.3:llä kuului pari feidiä.
 JTK> Tämä allaoleva kuuluu lentokoneessa ensimmäisenä Newfoundlandia lähestyttäessä

92.3	50	CAN	NL	@	FC	CKOZ-FM	OZ FM		Corner Brook	57°58'19W	48°56'55N	5117	295	en	N	s	m	302	92	63	_OZFM_
------	----	-----	----	---	----	---------	-------	--	--------------	-----------	-----------	------	-----	----	---	---	---	-----	----	----	--------

- (2) 91.300 28.10.2006 2121- CAN?: UNID. FRI asemien kadottua nousi 91.3 englanninkielinen puheohjelma pariksi minuutiksi. Siinä ei ole mitään millä saisi kiinnitettyä. Taajuudella isotehoinen (80 kW) CBD Nova Scotiasta saa mielikuvituksen laukkaamaan. Voi toki olla jostain vallan muualta, mutta tähän havainnot jäivät Fär saarten lisäksi tällä Au-Es-kelillä. JJS

JTK> Siinä kuuluu BBC Radio 3 auroralla. MUTTA: ihan alussa 2 sek ajan tulee toinen asema AuroraEs-röpöfeidillä, paasaa amerikan/kanadanenglannilla.

- (3) Kolmas kerta toden sanoo? 2027? 😊

Kiitos

jtk@sdxl.fi

Lähteet:

DX-Kärpänen/DXaaja/DX-
Kuuntelija/Sunspot/Radiomaailma

FMTV-Busybody

Helsingin Sanomat

HKU, TIL

